

9. Містер Фокс та його друзі. Казки. – К.: Інтерпрес, 1997. – 191 с.
10. Рыбакин А.И. Словарь английских фамилий. – М.: Рус. язык, 1986. – 576 с.
11. Словник української мови: В 11 т. – К.: Наук. думка, 1970-1980. – Т. 1 – 1.
12. Франко І.Я. Лис Микита // І. Франко. Зібрання творів: У 50 т. – К.: Наук. думка, 1976. – Т.4. – С. 68 – 166.
13. Франко І.Я. Хто такий “Лис Микита” і відки родом? // І. Франко. Зібрання творів: У 50 т. – К.: Наук. думка, 1976. – Т.4. – С. 58 – 67.
14. Dahl R. Fantastic Mr Fox. – London: Puffin Books, 1988. – 90 p.

Шерякова О.В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

НАРОДНО-ПІСЕННА СИЛАБІКА В ПОЕЗІЇ ЯКОВА ЩОГОЛЕВА

“Непривітаним співцем” назвав Якова Щоголева М.Зеров. Справді, дивна доля його поетичної спадщини. Ще за життя окремі його вірші стали народними піснями, але, незважаючи на це, поезія Якова Щоголева широко популярними творами мало відома.

Чимала частина віршів поета становить цінне надбання української реалістичної поезії 70-90-х років XIX століття. Незважаючи на неприхильність Щоголева до тенденційності в мистецтві, багато його віршів розповідають про страждання знедолених. Вони пройняті щирим співчуттям до трудящих і викликають таке ж співчуття, любов у читачів.

Віршована спадщина поета добре проаналізована у плані ідейно-тематичного та жанрового багатства, однак майже недослідженим залишається його віршування.

Більшість творів Я.Щоголева написано в стилі вірша народної пісні, яка була для поета тим багатющим джерелом, з якого він черпав цілющі води для своїх творів.

Спробуємо детальніше зупинитися на розгляді народно-пісенної силабіки віршів Якова Щоголева на основі окремих творів 80-х років, що увійшли до збірок “Ворскло” та “Слобожанщина”.

Яків Щоголів в основному використовував рівноскладову будову силабічних віршів. Багато його творів двовимірні, мірою їхнього ритму можуть бути і силабо-тонічні стопи й силабічні групи, відповідні пісенним текстам. У поета майже в усіх творах, написаних у стилі народної пісні, є класичні форми. Яків Щоголів використовував різноманітні розміри: (6+6)2, (7+6)2, (8+4)2, (8+7)2, (8+8)2, (9+9)2, (12+6)2 та ін. Наприклад, силабічний розмір (7+5)2 представлений віршем “Родини” (1881) зі збірки “Ворскло”. Наведемо першу строфу цього твору:

Не блищало сонечко,	○○○ ○○○	7
Місяць не дививсь, -	○○○○	5
Дощ ішов і вітер вив	○○○○ ○○	7
В мить, що ти родивсь [1, 175].	○○○○	5

Найбільше ж поет при творенні народно-пісенних творів тяжів до розміру (8+6)2 зі схемою 8686. Наприклад:

Зелена вербиченька	УUUUUUUU	8
У полі шуміла,	UUUUUU	6
Як я колись до милого	UUUUUUUU	8
Повз неї ходила [1,154].	UUUUUU	6

Тут маємо коломийковий розмір.

Народно-пісенна основа залишається надалі провідною в поезії Якова Щоголева, у той час, коли силабо-тоніка починає “набирати” вищих балів у пізнішій творчості поета. Навіть тоді, коли його улюблений хорей набуває чіткої форми, вірші Щоголева, завдяки хореїчному розмірові, не заважають мелодійно звучати в стилі народної пісні. Прикладом використання чотиристопного хорея з нахилом до імітації народного вірша є поезія “Чередничка”, яка увійшла до збірки “Слобожанщина”. Твір покладений на музику композитором Я.Степовим. Перша строфа вірша виглядає так:

Гомонять, що я сирітка	UUUUUUUU
І сиріткою зросла;	UUUUUU
Що мене ще змалку тітка	UUUUUUUU
В череднички оддала [1,250].	UUUUUU

Поетична творчість Якова Щоголева ввібрала в себе кращі традиції української поезії. Поет поєднав у своїй творчості ритми народної творчості з ритмами силабо-тоніки. Яків Щоголів не просто засвоював ритмічні форми народно-пісенної силабіки й силабо-тоніки, а й, спираючись на них, творив нові. Г.Сидоренко писала: “Два типи версифікації – народно-пісенний і літературний, силабо-тонічний, побудований на чергуванні наголошених і ненаголошених складів, - міцно взаємодіють у його творач” [3, 62].

1. Щоголів Я. Поезії. – К.: Радянський письменник, 1958. – 510 с.
2. Зеров М. “Непривітаний співець” (Я.Щоголів) // Твори: У 2 т. – К.: Дніпро, 1990. – Т.2. – С.294-323.
3. Сидоренко Г.К. Від класичних нормативів до верлібру. – К.: Вища школа, 1980. – 183 с.
4. Ткаченко А.О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К.: Правда Ярославичів, 1977. – 488 с.

Шуришин О.В.

Чернівецький національний університет

ДОСВІД РЕЦЕПТИВНОГО АНАЛІЗУ ОПОЗИЦІЇ „СТАРЕ-НОВЕ” В РОМАНІ І.ІЛЬФА ТА Є.ПЕТРОВА „ДВАНАДЦЯТЬ СТІЛЬЦІВ”

Розмаїття сучасних підходів до вивчення літературного твору зробило ідею про множинність інтерпретацій актуальною [2]. Під множинністю інтерпретацій розуміють варіанти художнього тексту, які творить читач